

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se inapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

„Tribuna“ la înălțimea misiunii sale.

„Spune-mi: cu cine te însoțesci? Ca să-ți spun: cine ești?”

I.

Ca totdeauna înainte de sinoade, congrese, conferențe naționale și altfelii de întruniri românești, „Tribuna” și de astădată, în ajunul sinodului nostru eparchial, vine a se pune la înălțimea chemării sale și a-și împlini punctul principal al adevăratei sale programe: *instrăinarea credincioșilor bisericii ortodoxe de către capul bisericii lor, denunțându-l și susținându-l în modul cel mai infam.*

Ca cel mai dibace intru a intortoca lucrurile și a împăta lumea cu apă rece, dl Slavici s'a rezolvat și de astădată a săvârși acest lucru herostratic.

Sub pretext, că pe densusul nu maghiarii, nu guvernul, ci românii îl persecutează, croiesce niște conturi mari, în cari încap toate dovețile, cari singur și le-a făcut, ca apoi tot densusul, atribuindu-le altora, să se poată provoca la ele; în fine cu scop de a compromite pe capul bisericii noastre, dă publicității niște documente, care nici într-o legătură nu stau cu pretinsa sa persecuțiune, și apoi după ce a umplut doi numeri (92 și 93) ai „Tribunei” cu acest venin, ca oare roșii pentru sântele Pasci, eschiamă ca un fariseu:

„Mâne e sfânta și de Pasci, în deosebi și pentru noi românii cea mai mare dintre toate sărbătorile.”

„Să o petrecem în pace și în frățească dragoste.”

„Așa să facă cei ce rămân!”

Ca să răspundem la toate infamiile, de cari gem articolii dlui Slavici I și II intitulati „Încă o rață de lumină,” ar trebui să scriem o carte voluminoasă, căci câte alinii conțin acei articoli, atâtea insulte, atâtea minciuni, cari de cari mai rafinate, menite a innegri pe capul bisericii noastre în sus și în jos, a denuncia și a terorisa pe toți aceia, cari încă au firmitatea de caracter și bărbăția de a nu se arunca în brațele tribunistilor ajunși până a se îneca în mlaștinele infecte, ce și le-au creat ei înșiși.

După calumniile dlui Slavici, capul tuturor răutăților, și cauza tuturor relelor, de cari sufer românii, este Escelenția Sa metropolitul și aderenții lui, la primul loc dl P. Cosma, vânătorii de suflete, și ca să o dovedească aceasta, și în special, că aici în Sibiu numai cine nu vrea nu știe de unde pornesc și cum sunt puse la cale corespondențele, notițele și articolele compromițtoare, fie pentru „Tribuna,” fie pentru sași —

intenția de e a întreține încordarea esistentă, de a-i întărita pe maghiari și de a-i turbura pe români ori pe sași, căci numai astfel se pot menține oamenii, dela care pornesc întreaga aceasta lucrare ascunsă,” pune sub ochii cetitorilor „Tribunei” patru lucruri:

I. „Materialul” dlui P. Cosma;

II. Câte va adevărîte privitoare la articolele din „Pester Lloyd”;

III. Corespondența din Sibiu a țiarului „Pesti Napló”; și

IV. Corespondența din Sibiu a țiarului „Unirea” din Bucuresci — atribuindu-le toate firesce Escel. Sale metropolitului și celorlalți netribuniști din Sibiu.

Încât privosce „Materialul” dlui P. Cosma, ne mirăm, că marii diplomați și politici dela „Tribuna” nici acuma, după atâtea ani de țile nu-l pricep, și nu ved ce nimicitoare satiră este acela pentru urđitorii „Tribunei.”

Domnul P. Cosma, după ce nu i-s'au primit reflecșiunile în țiarul, în carele a fost atacat, — în „Tribuna,” li-a enarat în țiarul nostru Nr. 29 din 15/27 Martiu 1886 genesa acelui material, și dovedindu-le, că prin corupțiune au devenit ei în posesiunea lui, cumpărându-l cu 300 fl. dela amicul dlui Slavici, dela „Blojul,” i-a făcut de toată batjocura, și ei totuși tot rod mereu la el, și de 2 ani de țile nu-l mai pot consuma, fac și ei ca prostul din poveste, carele vrënd să cumpere medicină, i-s'a dat o bucată de săpun, și s'a pus să roadă la el, și în zădar îl reflectau vecinii sei să nu-l consume, că i-s'e va face mai rău, el l'a mâncat țicënd: „Fie ce va fi, îl mănănc, căci m'a costat parale.”

Nu ne ocupăm mai mult de acest „material” scump pentru tribuniști, căci nu ne privosce*), nu ne ocupăm de astădată nici de „dovețile” cuprinse în punctele III și IV la cari vom reflecta de altădată, ci ne ocupăm de punctul II, ca de „materialul” cel mai „mănos” pentru tribuniști, de carele cu rea credință se folosesc și s'au folosit prin țiaristică, prin sinoade și prin congrese, numai ca să compromită pe Capul bisericii noastre înaintea fiilor sei sufletesci, și preste tot înaintea românilor.

*) Chiar când dădusem la tipariu acest articol, ne sosi și dela dl Cosma o întimpinare la cele publicate în „Tribuna” la adresa densusului, carea însă din lipsa spațiului nu-o putem publica în acest număr, ci ne rezervăm a-i da loc în unul din Nrii procsimi.

Ca introducere la aceste date țice dl Slavici între altele:

„Sunt acum câțiva ani, chiar în ajunul sinodului, a apărut în „Pester Lloyd” un șir de articole asupra bisericii gr. or., care au produs multă agitațiune între fii acestei biserici. Articolele erau scrise de dl P. Petroviciu „după instrucțiunile primite dela Escelenția Sa,” și aveau scopul de a intimida sinodul și de a dispune cercurile guvernamentale în favorul Escelenției Sale.”

„Ca om mai fin dl P. Petroviciu a chibzuit însă lucrurile astfel, ca Escelenția Sa să facă cu mâna sa propria oare-care îndreptări în manuscript, și a arătat câtorva dintre membrii sinodului manuscriptul astfel corectat, pentru ca sinodul să nu fie surprins. Nici n'a fost. Escelenția Sa își făcuse din contră, și își însuși greutăți.”

„Oamenii de felul dlui P. Petroviciu sunt rari, fiind-că se cere și inimă și duh, pentru-ca să faci ca aceasta „unealtă,” care nu era de loc „oarbă”: se găsește însă totdeauna destui oameni, care pentru o plată încă fac „servicii,” ca cele făcute de dl P. Petroviciu.”

În Nr. 93 din Sâmbăta mare apoi publică ad II două „Socoteli,” „Esplicări,” o „Notă” și o „Adevărînță” sub D primite dela amicul seu „fin” P. Petroviciu

Dintre toate cea mai mare atențiune merită „Adevărînța” D., carea, după „Tribuna,” este de cuprinsul următoriu:

D. Adevărînță.

Herrn Peter Petrovics,

Actuar beim gr. or. Metropolitan Consistorium

in Loco.

Auf Ihr mündliches Ansuchen bestätigte ich hiemit, dass der in den Nummern 243, 244, 245 und 246 des „Pester Lloyd” vom Jahre 1881, unter dem Titel: „Die griechisch-orientalische rumänische Kirche in Ungarn und Siebenbürgen” erschienene Artikel-Cyklus von mir verfasst und der Redaktion des genannten Blattes auch eingesendet habe. Das dabei benützte Material, beziehentlich die in demselben enthaltenen Daten, hatten Sie mir — wie Sie ausdrücklich betheuert — nach vorheriger Einwilligung Ihres Amtschefs, Sr. Excellenz des Herrn Erzbischof und Metropolitan Miron Roman — mit dem auch ich später diesbezüglich Rücksprache pfleg — geliefert, womit Se. Excellenz sich vollkommen einverstanden erklärte.

Hermannstadt, 30 Januar 1882.

Marc Békessi m. p.,
Redacteur.

FOIȚA.

Foi din țiarul sêrmanului preot din Wiltshire.

(După Zschokke.)

(Urmare.)

Polly sări în sus de bucurie, după ce am cetit scrisoarea și strigă: Eată mitra! Dumneadeule, cât de bogăți devenim deodată! Acum, drum bun, parohie sărăcuță! — Adeică nici n'ar trebui să me bucur așa tare. Nu, scrisoarea ar fi putut pomeni și de nobila Polly!

Cetirăm scrisoarea de vre o țece ori, și nu credeam ochilor nostri, vedënd atâtea bani pe masă. Ce dar de anul nou! De cele mai mari grigi pentru viitoriul meu am scăpat; dar în ce mod ciudat, neexplicabil! În zădar luam dearëndul pe toți cunoscutii mei, spre a descoperi între ei vre unul, care să fie silit prin rang sau nascere a ascunde esistența copilului seu, sau care ar putea da astfelii de recompense pentru un serviciu de dragoste creștinească. Și acum me gândesc mereu; nu găsesc pe nimeni, și totuși părinții cei nobili trebuie să me cunoască pe mine și pe ai mei foarte bine.

Minunate-s căile provedinței!

2 Ianuariu.

Norocul mă încarcă cu darurile sale. Ađi dimineată primí dela postă earăși un pachet de bani cu 12 funți Sterling, dimpreună cu o scrisoare dela dl Fleetmann. E prea mult; pentru un Schilling el

imi dă un funt Sterling. Trebuie, că i-a mers foarte bine. Aceasta mi-o și face cunoscut. Îmi pare însă rău, că nu-i pot mulțami, deoarece a uitat să mi spuie locul, unde se află. Doamne feresce, să nu devin prin bogăția mea actuală inchipuit! Acum sper că pe rënd, pe rënd voi putea plăti dlui Withiel datorita lui Brook cu onestitate.

Spunënd ficelor mele, că domnul Fleetmann ne-a scris, avură nouă sărbătoare. Ea nu înțeleg, ce au copilele cu domnul Fleetmann. Jenny roși și Polly sări ridënd la dënșă, și-i acoperi obrazul cu mânilor. Jenny se făcu ca și când ar fi foarte supărată pe copilăroasa sa soră.

Cetii epistola lui Fleetmann. De abia am putut, căci junele acela este un fantast. Îmi spune la lingușituri, pe care eu nu le merit! Toate sunt la el esagerate, așa și aceea ce țice de buna Jenny. „Mi era milă de sêrmana, modesta copilă, când am cetit. N'ași fi putut să me uit în acel moment la fiica mea. Însă pasagiul, unde vorbesce despre ea, este ciudat. Eată!”

„Când am esit din casa Dtale, nobil bărbat mi era, ca și când m'a-și duce din casa tatălui meu earăși în vieța pustie! În veci nu te voi uita; în veci nu voi uita, cât de bine m'am simțit la D-ta. Par că te ved și acum înaintea mea în bogata D-tale sêrăcie, în supunerea D-tale creștinească, în patri archala D tale noblețe de suflet. Și dragălașa, sburdalnică, lingușitoarea Polly; și — pentru Jenny a D-tale nu se află nici un atribut! — Ce atribut

se dă sfinților, la a căror atingere se înalță toate lucrurile pământesci? — În veci voi uita la momentul, când mi-a dat cei 12 Sterling; vecinic, vecinic, la cuvintele ei mângăitoare. — Nu te mira, cei 12 Schilling îi păstrez încă și nu-i dau pentru 1000 de Guinee. Poate, că-ți voi esplica totul cât de curënd în persoană. De când trăsese, n'am fost mai fericit și nici odată mai nefericit ca acuma. Salută din parte-mi pe dragălașele D-tale fice, dacă acelea își vor mai aduce aminte de mine.”

Din aceste rënduri pot vedea, că are de gând să vie eară la Crekelade. Mi-ar părea foarte bine, i-ași putea mulțami. Junele mi-a dat poate din recunoscință peste măsură, tot ce are, pentru că i am împrumutat eu atuncia jumătate din averea mea. Să fie așa, mi-ar părea rău. Pare a fi ușor de minte; dar totuși are un suflet bun.

Micului Alfred îi place la noi. Copilul a și ris ađi către Polly, pe când Jenny îl ducea în brațe, ca o mamă tineră. Fetele sciu umbla cu micul cetățean mai bine, decât cum a-și fi cređut. Dar e și un copil frumos. Noi i-am cumpărat un leagăn trumușel și toate trebuințioasele le are în abundență. Leagănul stă lângă patul Jennyi. Ți și noapte ea grijesce, ca un ânger păzitoriu, de gingașul seu copil de suflet.

3 Ianuarie.

Ađi sosi dl paroch Bleching cu tinera sa soție la cărciumă, și me chemă la sine. Me dusei îndată la el. Este un om plăcut și foarte complexant. El

Romănesc:

D-lui Petru Petroviciu,
actuar la consistoriul metropolitan gr. or.

Loco.

După cererea verbală a D-tale prin aceasta adeveresc, că ciclul de articoli publicați în Nrii: 243, 244, 245 și 246 din „Pester Lloyd“ anul 1881, sub titlul: „Die griechisch orientalische römische Kirche in Ungarn und Siebenbürgen“ a fost scris de mine și trimis redacțiunii numelui d-lui. Materialul întrebuit, cât pentru datele cuprinse în articole, mi-l dăduseși D-ta, — precum mă asiguraseși, — după prealabila învoire a Escelenței Sale șefului D-tale, domnului arhiepiscop și metropolit Miron Roman, cu care am vorbit mai târziu și eu despre aceasta, când Escelența Sa s'a declarat pe deplin mulțemit în ceea ce privește publicarea aceasta.

Sibiu, 30 Ianuarie 1882.

Marc Békessi m. p.,
redactor.

„Care va se dăca“ dl Slavici pentru de a infera pe Capul bisericeii sale de trădătoriu al bisericeii și de denunciant, află de bine a se provoca la niște martori ca P. Petroviciu, pe carele singur îl numesce de „unealtă“, carele „pentru o plată mică“ face „serviciu“ cui și cum poftesci, pe carele însuși l'a corupt și l'a angajat de spion al „Tribunei“ în coastele Metropolitanului, pe când acela era încă în serviciul Metropolitiei, ca apoi să-i dea loc în foaia sa ca să se sinucidă, pe cum a făcut-o „Blojul“ de el.

Ei bine! ridicăm mânușa.

Dacă are „Tribuna“, precum dăce un arsenal de „dovezi“ dela P. Petroviciu, amic al d-lui Slavici, poftescă și le scoată la lumină, dar nu țină lumea tot în „nedumeriri“, că ei dispun de dovezi compromițitoare pentru oameni onesti, și prin asta pun la îndoială pe mulți creduli în privința caracterului unor bărbați cu trecut și prezent nepătat, — noi într'adevăr dispunem de un arsenal de astfel de dovezi, ne-am sfiit însă a ne provoca la un Petroviciu — nici chiar față de „Tribuna“, — dar acuma mulțemită d-lui Slavici, că ne-a absolvat de aceasta sfială și în Nrul viitoriu vom începe a publica și noi din „arsenalul“ Petroviciu, punându-l în față cu Petroviciul „Tribunei“, ca să se facă odată lumină, și să vadă publicul neapreciat, cine sunt „amăgitorii“ și „vândătorii de suflete“?

De astădată ne mărginim la dovada d-lui Békessi.

Escelența Sa metropolitul nostru, uimit de obrăznicia ce se susține în „Adeverința D“, în carea nu numai Petroviciu asigură pe dl Békessi, că articolii din „Pester Lloyd“ i-a scris cu „prealabila învoire a Escelenței Sale“, ci chiar și dl Békessi afirmă, „că mai târziu a vorbit despre aceasta cu dânsul, când Escelența Sa s'a declarat pe deplin mulțemit în ceea ce privește publicarea aceasta“, pe când în faptă toate sunt minciuni favorite anume spre anumite scopuri infernale, chiar contra persoanei Escelenței Sale, — a plenipotențiat pe un avocat, ca în cas de lipsă chiar pe calea legii să facă lumină în casă.

Avocatul înainte de toate s'a dus la redacțiunea „Tribunei“, și a aflat: că dintru început atestatul a fost stilisat și subscris numai până la cuvântul „geliefert“, mai târziu apoi, dar deducând din cerneală și din scrisoare cu ani mai târziu,

imi făcu cunoscut, că este alesul meu urmaș în oficiu; că doresc să-și ocupe postul îndată, dacă n'am nimic în contra; că până la Pasti voi putea locui în casa parochială; el va locui, până atunci în casa domnului director de poliție Fieldson, în odăile pregătite pentru el. Îi răspunsei, că dacă i face plăcere, îi voi preda îndată toate afacerile, pentru ca să am cu atât mai multă libertate de a me îngriji de alt loc. Doresc însă numai atâta, ca în biserică, în cari am propovădit atâta ani cuvântul lui Ddeu, să pot ținea ascultătorilor mei de până acum o predică de despărțire.

Apoi mi promise că va veni după ameași la mine, ca să vadă starea în care se află casa parochială. Într'adevăr a și venit după ameași cu soția sa și cu dl director de poliție. Juna femeie este grea mare; se pare a fi și cam inchipuită și de neam mare, căci nimic nu-i plăc în întreaga casă, și nu a onorat pe ficele mele nici măcar cu o privire. Vădend pe micul Alfred în leagăn, se adresă către Jenny cu cuvintele: „Ești deja măritată? Buna Jenny se facu roșie ca sângele, dete din cap în semn de negațiune, și dăse tremurând câte-va cuvinte neînțelese. Trebuî să scot pe biata fată din perplexitate. Doamna Blehing ascultă povestirea mea cu multă curiositate, strimbă din nas, și-mi întoarse spatele. Aceasta a fost foarte necuviincios, dar eu n'am dîs nimic. Învițându-i la o ceașcă de teă, ei mi deteră corfă. Dl paroch după cum mi se pare, trebuie se asculte în tot casul de juna sa femeie.

Ne-am făcut cruce, când am scăpat de această vizită.

(Va urma.)

tot de aceeași mână, dar cu altă cerneală s'a făcut comă din punct și s'a mai adaus:

„Womit Se. Excellenz sich vollkommen einverstanden erklärte.“

La al cui indemn s'au adaus aceste cuvinte? o spune Petroviciu, dar cetitoriu atent și de pe acuma o poate ghici din impregiurarea, că chiar acest adaus este cules în „Tribuna“ cu litere rărîte.

Dela „Tribuna“ s'a dus avocatul la dl Békessi și i a cerut esplicări.

Acesta dând espresiune indignațiunii sale, că un atestat, carele i s'a stors sub diferite preteceste, merit a rămânea un ce privat, se dă publicității, — fără nici o șovăire a estradat următoarele declarațiune:

Erklärung.

Auf das in dem Journal „Tribuna“ vom 5 Mai (23 April a. st.) l. J. unter D. veröffentlichte Schreiben an Peter Petrovich, gewesenem Actuar beim gr. or. Metropolitan-Consistorium, fühle ich mich im Interesse der Wahrheit Folgendes zu erklären verpflichtet: Im Jahre 1882 habe ich auf wiederholte Bitten des Herrn Peter Petrovich dieses Schreiben bis zu dem auf die Rücksprache mit Sr. Excellenz dem Erzbischof-Metropolitan Miron Roman bezüglichen Passus ausgefertigt. Im Jahre 1886 — folglich vier Jahre später überließ mich Herr Petrovich tag-täglich, und zwar angeblich im Auftrage Sr. Excellenz, ich möge jenen Schlusssatz noch nachtragen, weil sein Leben und die Existenz seiner Familie davon abhängen. Ich wusste, dass Herr Petrovich täglich in der Metropolitan-Residenz aus- und einging. Aus Erbarmen und um ihm aus der geschilderten verzweifelten Lage zu retten, that ich ihm den Gefallen, in dem leider in niederträchtiger Weise getäuschten Glauben, dass er das Schriftstück zu privatem Gebrauche verwenden werde.

Nun sehe ich, dass das eine boshafte Falle gewesen, um mein Schreiben zu einer Intrigue gegen Seiner Excellenz den Herrn Erzbischof-Metropolitan Miron Roman zu missbrauchen.

Ich erkläre demnach feierlichst, dass ich mit Seiner Excellenz über den in dem Schreiben erwähnten Artikel-Cyklus nie in meinem Leben gesprochen habe, folglich konnte Seine Excellenz sich mir gegenüber auch niemals mit dem Inhalte jener Artikel einverstanden erklären.

Hermannstadt, 8 Maiu 1888.

(L. S.) M. Békessi m. p.

Romănesc:

„Relativ la scrisoarea adresată lui Petru Petroviciu“, fost actuaru la consistoriul metropolitan gr. or. și publicată în jurnalul „Tribuna“ din 5 Maiu (23 Aprile) a. c. me simț datori, în interesul adevărului, a dechiara următoarele:

În anul 1882 la repățitele rugări ale d-lui Petru Petroviciu am estradat aceasta scrisoare până la punctul referitoriu la conorbirea mea cu Escelența Sa arhiepiscop-metropolit Miron Roman.

În anul 1886, — prin urmare cu patru ani mai târziu, și de și năvălea asupra mea dl Petroviciu, și încă precum dăcea el la însărcinarea Escelenței Sale, ca să mai introduc ulterior și acel adaus, pentru-că dela acela atârna viața sa și existența familiei sale. Eu sciam, că dl Petroviciu în toate zilele intră și iasă din reședință. Din milă și ca să-l scap din poziția sa desperată ce mi-o descria, i-am împlinit dorința în acea credință, durere, înșelată într'un mod miserabil, că el se va folosi de acea scrisoare numai spre us privat.

Acuma vād, că aceasta a fost o cursă malițioasă, ca să se abuzeze de scrisoarea mea la o intrigă contra Escelenței Sale, domnului arhiepiscop-metropolit Miron Roman.

Declar deci în modul cel mai solemn, că eu despre ciclul de articoli amintiți în acea scrisoare, nici odată în viața mea n'am vorbit cu Escelența Sa, prin urmare nici când nu s'a putut dechiara Escelența Sa către mine, că consimte cu cuprinsul acelor articoli. Sibiu 8 Maiu 1888. M. Békessi m. p. (L. S.)

Poftim, d-le Slavici, dovada D-tale cea mai ponderoasă!

Încheiem pentru astăzi cu aceasta, ca în numerii viitori să vorbească „fin“-ul d tale amic P. Petroviciu.

Și până atunci însă sperăm, că „Tribuna“ va fi atât de loială, ca să reproducă dechiarațiunea d-lui Békessi, ca cel puțin în asta privință să fie informați și cetitorii sei.

Revista politică.

În zilele trecute în Reichsrathul din Austria s'au petrecut scene de tot turbulente. Cehii prin ținuta lor, cu ocaziunea votării bugetului ministrului de instrucțiune, era pe aci să provoace o crasă ministerială. Și numai după-ce ministrul președinte contele Taaffe asigură pe cehi, că aceea, ce a anunțat ministrul de instrucțiune în vorbirea sa, adecă rezolvirea cestiunei scoalelor medii din Pilsen, rezolvirea cestiunei facultății teologice cehe din Praga și rezolvirea virei cestiunei de esaminare la universitatea cehe, în cel mai scurt timp și cu toată posibila grabire se vor aduce la îndeplinire conform dorinței lor, au votat bugetul de sub întrebare, fiind cehii de firma

speranță, că în viitoriu o să se ia mai mult în considerare aspirațiunile lor culturale naționale. Pertractările dealtmintrelea merg de tot încet. Guvernamentalii, nefiind în clar cu pozițiunea lor, la multe cestiuni sunt contra guvernului, ceea ce dă ansă a se crede, că lucrul nu este destul de limpede între guvern și majoritatea lui. În decursul desbaterilor tot mereu se ivesc scene turbulente.

Vorbirea ministrului de honveđi a baronului Fejérváry, cu privire la legea rezerviștilor a produs în afară o deosebită impresiune. Foile rusesci dăc, că acum numai e nici o îndoială, că Austro-Ungaria se prepară de răboiu, silind prin această procedură a sa și pe celelalte puteri a lua măsuri de precauțiune.

Relațiunile dintre Germania și Rusia prin luarea în ministeriu a generalului Bogdanovics par a se fi schimbat; foile germane accentuază, că panslavismul în Rusia este mai puternic ca însuși Țarul, și că prin promovarea la posturi înalte a celor mari panslavisti, ca Tolstoi, Ignatieff și alții și prin centralizarea trupelor la frontieră în spre Germania, Rusia conturbă pacea europeană, care pentru anul 1888 se privé de asigurată.

În Franca tot Boulanger este la ordinea zilei. În o ședință a ministrilor, ținută sub presidiu președintelui Sadi Carnot, a fost adusă pe tapet de ministrul de instrucțiune Lokroy și cestiunea subscrierei manifestului antiboulangistic. Consiliul de ministri a hotărît că nici un membru al cabinetului, care înainte camerilor este responsabil pentru solidaritate, n'are se subscrie documente politice. Cu privire la alegerile de consilieri municipali, ministrul de interne Floquet a emis un cerculariu către toți prefecții din toată Franca, în care se dau instrucțiunile necesare pentru alegere și se espun datorințele celor aleși.

Schimbară cabinetului din Sârbia este comentată în diferite forme de presă. „Nord“ privește în aceasta schimbare rezultatul unei intrigi austriace și pe regele Milan și numesce menționata foaie de un vasal al Austriei. Față de aceasta judecată ușoară a foaiei din Brüssel, „N. fr. Presse.“ dăce, că n'a fost de lipsă ca influința austriacă se lucre la căderea fostului ministeriu, deoarece acela însuși prin sine s'a făcut imposibil și a trebuit se cadă.

În urma scirilor, ce vin din Constantinopol, referințele dintre Poartă și patriarch au devenit foarte încordate. După o versiune patriarchul dimpreună cu sinodul e decis să-și dea demisiunea, dacă afacerea depunerii metropolitului de Serres nu se va regula. Patriarchul cere rehabilitarea episcopilor depuși, declarând, că biserica, prinaceasta este atacată în privilegiile și libertățile sancționate de toți sultanii și nu poate funcționa.

Cestiunea bulgară deocamdată, după cum afirmă un corespondent rus al țiarului „Nord“, în Petersburg e luată dela ordinea zilei. Atențiunea Rusiei este îndreptată acum asupra celor ce s'au petrecut în Bucuresci și Sârbia încâtva, și asupra celor ce se petrec în Grecia și Macedonia, unde s'au început a se ivi mai multe agitațiuni a căror origine până acum e necunoscută. Cât se atinge de România, observă același corespondent, că Rusia nu s'a amestecat de loc în afacerile ei interne și isvorul nemulțemirilor ivite în timpul din urmă între țeranii din România este de a se căuta în guvern, dar acestea afirmări în fața descoperirilor ultime în ce privește în scenătorii răcoalei țeranilor, bănuiala, că agenți ruși a contribuit foarte mult la conturbarea liniștei interne a României, nu se mai poate combate.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Sighisoara, 18 Aprile, 1888. Onorată redacțiune! Cu mare bucurie am cetit în Nr. 40 a. c. din prețitul organ, ce redigeți, propunerea preoților din protopresbiteratul Orăștiei, privitoare la declararea organului nostru de publicitate „Telegraful Român“, prin venerabilul sinod archidiececan, de organ oficial al archidiecesei, și deobligarea preoțimei la prenumerarea lui.

Cestiunea aceasta de mare însemnătate s'a sulevat și sulevează până azi, precum m'am putut convinge cu diferite ocaziuni, de mulți preoți și dintr'alte protopresbiterate, și e o dorință aproape generală a preoțimei archidiececane, ca „Telegraful Român“ să se declare de organ oficial al archidiecesei, — și fie-care preot să vină în posesiunea lui în interesul seu oficial-intelectual și moral, activând astfel în concordie, sub conducerea actualului cap al bisericeii noastre, pentru tot ce e bun și folositoriu cu deosebire în biserică și scoală.

Modalitatea de prenumerare însă din propunerea respectivă, — ceea ce m'a îndemnat și pe mine a scrie în acest obiect important, — după modesta mea părere n'ar avea rezultatul eficace.

Este cunoscută în deobște starea precară materială a unei părți însemnate din preoțimea noastră archidiececană, carea încă în lipsa unei dotațiuni suficiente, în multe casuri —

durare — chiar cu compromiterea caracterului și a demnității sale, trebuie să se ocupe cu economia, pentru a-și putea asigura subsistența sa și a familiei sale, și prin urmare, prelângă toată dorința-i învâpăiată a cetii „Telegraful Român“, i-s'ar impune o sarcină în mare parte nesuportabilă.

„Telegraful Român“, după părerea mea, — declarat odată de organ oficial al arhidiecesei, el privesce cu caracterul său oficial nu numai pe preoți, ci pe tot și toți, cari se țin de biserica ortodoxă română din arhidieceasa Transilvaniei, pentru-că în acest organ se publică toate ordinele, circulariele și dispozițiunile mai înalte a bisericei. Și oare acestea nu privesc pe toți clericali și mirenii din arhidieceasă!?

Premițând acestea îmi i-au libertate, cu permisiunea on. Redacțiunii a-mi manifesta modesta părere în privința abonării „Telegrafului Român“ prin următoarele:

Fi-ecare comună bisericească materă de sine stătătoare, și fie-care comună bisericească materă cu filia sa, să fie obligată „Ex officio“ a prenumera acest organ din mijloacele sale proprii, „înțeleg cassa bisericei“, ocupând acest organ oficial ca proprietatea comunei bisericesci locul său între celelalte acte oficiale ale arhidiecesei parochiale. În cazul acela, când o comună bisericească în adevăr nu dispune de mijloacele necesari, s'ar putea două sau chiar și trei comune însoți pentru acest scop atât de însemnat, — ba aștorfelu de comune s'ar oferi poate chiar și cu prețul scăzut. Oficiile protopresbiterale în cazul acesta ar încasa competențele bănesci dela comune în timpurile cele mai favorabile de preste an, și dacă nu întreaga competență odată, și în rate, — și le-ar administra la locul său, prelângă specificațiunile recerute.

Având în vedere deci bogatele fructe, ce ar aduce acest organ pentru comunele noastre bisericesci din arhidieceasă, pe deoparte, ear pe de altă parte subvenționarea sârmanelor preotese văduvite, cărora cât de cât s'ar putea alina suferințele, la cari sunt espuse, — cred, că nu mai poate să existe vre-un arhidieceșan, fiu adevărat al sânteii noastre biserici, care n'ar dori, ca organul din cestiune să devină în tolosința fie-cărei comune bisericesci, și prin urmare veneratul sinod arhidieceșan, ca suprema corporațiune din arhidieceasă, apărând din toate punctele de vedere însemnătatea obiectului acestuia, în sesiunea sa procsimă avem firmă speranță, că nu va întrelăsa a da satisfacțiunea cuvenită preoțimei arhidieceșane și comunelor bisericesci. ce sunt sub conducerea ei, în aceasta dorință pe cât de justă pe atât de necesară.

În fine observ, că și în cazul acela, când modalitatea de abonare a „Telegrafului Român“, propusă din parte-mi, n'ar afla spriginal, totuși voi fi linisčit în conștiința mea, că am dat cel puțin cât decăt și eu impuls la o mai viasă discușiune a acestui obiect ponderos, și totodată m'am făcut interpretele preoțimei tractului Sighișoarei, ce am onoare a-o conduce, carea, cu diferite ocașuni, și-a esprimat dorința în aceasta direcțiune.

Primiți ve rug on. dlle redactore asigurarea deosebitei mele stime și considerațiuni.

Demetriu Moldovan,
adm. protopresbiteral.

Deja cu ocașiunea, când în acest obiect am publicat „Propunerea“ mai multor preoți din tractul Orăștiei, ne am făcut observarea, că: „Din parte ne constatăm bunăvoința în ce privesce cestiunea, dar nu consimțim cu aceasta modalitate“, și credeam, că prin aceasta observare ne-am pronunțat destul de lămurit. Vine însă chiar dl adm prot. D. Moldovan — și așa dîcînd — în numele preoțimei din protopresbiteratul Sighișoarei aderează la propunerea preoțimei din tractul Orăștiei — și astfelu ne simțim datorii a da mai pe larg espresiune părerei noastre în acest obiect.

Repetăm însă din capul locului, că nu am putea fi nici odată de părere, ca diariul nostru în forma sa de astăzi să se decreteze după toate formele de organ **oficios** al arhidiecesei, și aceasta din motivul, pentru-că o foaie cu program politic nu poate fi foaie oficioasă.

Am spus o însă cu altă ocașiune — ceea ce de altmintre e notoric, — că a cui proprietate e foaia, a cui interese le servește, ce menițiune are, — și e treaba proprietariului, ca să o susțină între aceste condițiuni, și respective a publicului nostru să o spriginească, și noi nu am putea fi de acord nici odată, ca să se iee refugiu la mijloace forțate atunci, când scopul și menițiunea foaiei e atât de evident.

Recunoașcem și noi la rândul nostru, că avem mulți și nenumerați inimici. Unii nu ne spriginesc, pentru-că foaia e proprietatea tipografiei arhidieceșane **gr. or.**; alții, pentru-că nu le mai servim *trebile*; alții sub pretecest, că într'un felu sau altu au fost apostrofați în coloanele ei, și rămâne un număr considerabil, pentru-că nu simt lipsa lecturii, sau cu alte cuvinte, pentru-că sunt indolenți față de scopul, ce-l urmărește foaia, și numai în a cincea linie urmează lipsa de mijloace sau sărăcia.

În aceste categorii — după plac — putem înregistra asesori consistoriali, profesori seminariali, protopopi, preoți, profesori gimnasiali, învățători, deputați sinodali și congresuali și alți credincioși de ai bisericei noastre, abstragînd cu totul dela goana formală, ce s'apornit în unele părți chiar

de oamenii, ce-și au subsistența dela maica biserică. Constatăm dar și noi, că mulți, de tot mulți sunt dintre cei chemați, cari n'au „onorul“ de a fi prenumerați la foaie, și tocmai acest soi de oameni la rândul lor sunt, cari din învinuiri și invecitive nu ne slăbesc. Cas mai recent e și dnul protopop Tordoșan, — care după cum ulterior ne-am informat — în anul trecut încă nu a avut „onorul“ de a fi prenumerat la foaie, și totuși din o înălțime oare-care se simte îndreptățit a ne ținea lecții de bunăcuviință!

Ba chiar și un domn asesor consistorial, — om de altmintrelea cu pretensiune de a trece de om cu multă chibzuială, talent organizatoriu etc. a aflat cu cale a produce în sinodul arhidieceșan un curent pentru sistarea „Telegr. Român“, deși suntem siguri, că în viața sa n'a jertfit nici un cruceriu pentru aceasta foaie, ci poate numai foloase a tras dela ea.

Așadară dlor — la cari ve zace la inimă prosperarea foaiei — noi ve dîcem, că nu sunt de lipsă mijloace de aceste estraordinare, ci numai puțin interes și și mai puțină bunăvoință, și cestiunea e resolvată. Dovadă eclatantă despre aceasta e împregiurarea, că și în actualele împregiurări agitate, când foaia a rămas spriginată numai de o seamă de oameni, a căror bun simț nu s'a alterat, ea prosperază, poate chiar între condițiuni materiale cu mult mai favorabilă ca și în trecut, pe lângă toate opintirile contrariilor nostri.

Unul dintre scopurile foaiei este fără îndoială, ca să contribuie la înmulțirea venitelor tipografiei arhidieceșane menite pentru ajutorarea preoteselor văduve. Întrebăm însă pe ori cine, căruia îi zace la inimă acest interes, ce le stă în cale ca pîntrunși de acest scop, să nu contribuie de bunăvoie pe aceasta cale? și-o pot face cu cel mai bun succes, pentru-că nu credem să existe o a doua foaie, care să se redacteze cu spese mai moderate ca „Telegraful Român“, și aici nu poate fi vorba de interes particulariu, pentru-că risicul se poartă de fondul tipografiei și eventualul profit numai pe fond îl poate privi.

Până când însă vom avea asesori consistoriali, profesori seminariali și gimnasiali, protopopi și preoți, învățători și alți fii de ai bisericei, cari de sistem lucră în contra foaiei noastre — fie dintr'un interes sau dintr'altul, și până când vom observa o indolență atât de nefastă din partea publicului nostru inteligent, nu numai în privința spriginului material, ci și al celui moral și intelectual — despre ce ne rezervăm dreptul a vorbi cu altă ocașiune în detaliu — de prosperare estraordinară nu poate fi vorba, și ori ce mijloace forțate, rămân fără efectul dorit; nu putem deci spriginii o atare propunere, ci preferim, a rămâne între condițiunile actuale naturale, lăsând ca istoria bisericei noastre, să ne judece, dacă noi purtăm vina, că — poate nu putem satisface întru toate dorințelor celor cu adevărat interes pentru tot ce e bisericesc.

Aceste sunt vederile noastre.

Sebeșul inferior, 18 Aprilie 1888. Mercur în 13 Aprilie a. c. au avut locuitorii nostri și cei din jur o di de jale, pentru-că în aceasta di s'au aședat la vecinică odichnă remășițele pămîntesci ale zelosului și bunului epitrop al bisericei și scoalei noastre gr. or. din Sebeșul inferior **Toma Roman**, care în 11 Aprilie a. c. la 4 oare dimineața și-a dat sufletul în grija Domnului în etate de 68 ani.

Răposatul a fost sufletul comunei noastre, și bătrânul satului, căci așa îl numiam noi, — dară chiar și străinii, pentru-că, fiind om cu dare de mână, la necazuri și neajunsuri alergau cu toții la nenea Toma, ca la un tată, fie după sfat, fie după ajutoriu și rar, foarte rar, s'ar fi întemplat, ca să iese cineva nemângăiat din casa sa, cu deosebire însă pe noi locuitorii acestei comune, cari avem pămînt foarte puțin și astfelu trebuie să ne agonisim pânea de toate diilele prin negoț cu ceară, boștine și altele — ni-a ajutat foarte mult cu parale, așa încât mulți vom simți moartea nenei Toma, căci cu diua de 11 Aprilie a. c. ni s'a stins lumina, ni s'a dărîmat stêlful nostru.

Nenea Toma, încă ca om tîner, mai presus de toate s'a îngrijit de școală și biserică și mulțemită lui și celorlalți fruntași, cari au lucrat di și noapte, până ce au înzestrat biserica și școala cu cele de lipsă și au întemeiat un fond bisericesc și școlariu frumos, ce ne face cinste; și la toate acestea, cine a fost altu începătoriu decăt nenea Toma, bătrânul și bunul epitrop și economul vestit.

Sub nenea Tomă, în timp de 14 ani cât a fost primariu, s'au făcut multe, foarte multe lucruri bune la comună; el a întocmit trebile de așa, încât comuna n'a dus lipsă de nimica.

Dar el s'a sciut insuflet și pentru lucrurile culturale-naționale, și nici când nu s'a retras dela spri-

gîirea lucrurilor cu scopuri mărețe; astfelu l'am vădut făcînduse în 1886 membru pe viață cu 100 fl. v. a. al Asociațiunii Transilvane, cu ocașiunea adunării generale a despărțemîntului asociațiunii, ținută atunci aici.

Pe dînsul îl deplâng 3 feciori și trei fete, toți căsătoriți și bine înzestrați, dar îl deplînge întreaga comună și cu deosebire sărăcimea, ceea ce mai bine s'a putut vedea la înmormîntarea sa, căci întreagă comună, ba și unii fruntași din comunele vecine, au fost la înmormîntare și au asistat la toată ceremonia funebrelă, care s'a sêvșit de 4 preoți în frunte cu părintele Ioan Cîdea, protopopul nostru din Avrig.

D-șeu să-i deee odichnă vecinică! I.

Spre orientare.

P. T. Domnii și Doamnele, cărora s'a trimis din partea subscrisului comitet liste pentru colectare de obiecte din lucrul de mână femeesc dela sate, pentru scopurile scoalei civile a Asociațiunii transilvane sunt rogați a continua colectarea până la *1-a Septembrie a. c. n.*, dupăce termenul defipt pe 30 Aprilie a. c. din cauza spedării întărđiate a listelor a devenit prea scurt, pentru de a se pune la cale o colecțiune cât se poate de amplă și corespunđătoare.

Totodată ne permitem a atrage din nou binevoitoarea atențiune a colectanților la scopul intenționat de cătră On. comitet al Asociațiunii transilvane, amêsurat căruia numai *lucruri de mână, sêvirșite de femeile române dela sate*, se vor folosi de modele.

Ne rugăm în fine, ca pentru de a economisa pe cât se poate cu spesele de post-porto, în ținuturi unde sunt subcomitete a Asoc. transilvane, obiectele să se transpună acestora pentru spedare.

Comitetul Reuniunii femeilor române din Sibiiu. Sibiiu, în 3 Maiu, 1888.

Maria Cosma,
președintă

Dr. O. Russu,
secretariu.

Varietăți.

* (Concertul „Reuniunii române de cântări din Sibiiu“). Concertul proiectat de „Reuniunea română de cântări din Sibiiu“, cu binevoitoriul concurs al cunoscutului nostru baritonist, dl profesor Nicolau Popovici va avè loc *Sâmbătă la 12 Maiu n.* Vestitul cântăreț are de gând, după cum suntem informați, a da, cu ocașiunea petreceri sale în Sibiiu, și însuși un concert, la care va coopera și reuniunea de cântări.

* (Comisariu ministerial). Dl ministru de culte și instrucțiune publică, conform § 23 din art. de lege din 1883, a denumit și pentru anul acesta de reprezentant al regimului la esamenul de maturitate al tinerilor dela gimnasiul nostru gr. or. din Brașov, pe directorul dela gimnasiul superior de stat de aici, dl Ignățiu Veress.

* (Deputați pentru sinodul eparchial aradan) s'au ales în cercurile aparținătoare la jurisdicțiunea consistorului din Oradea-mare următorii dni: în cercul Oradii-mari, din cler Prea Cuvioșia Sa părintele Ieroteiu Beleş, archimandrit și președinte al consistorului din Oradea-mare, dintre mireni: dnii Nicolau Zigre secretariu consistorial și Dionisiu Poienariu procuror în Dobrițin; în cercul Pestișului, din cler: părintele Teodor Filip protopresbiter, dintre mireni: Ioan Pap notariu comitatens și Alecsandru Filip notariu comunal; în cercul Tincei, din cler: părintele Iosif Vesa protopresbiter, dintre mireni: dni Teodor Lazar avocat și Georgiu Dringău avocat; în cercul Belinului, din cler: părintele Petru Suciu protopresbiter, dintre mireni: dni Georgiu Dringău avocat (alegere duplă) și Ioan Buna notariu comitatens; în cercul Beinșului, din cler: Eliă Moga protopresbiter, dintre mireni: dnii Paul Pap avocat și Teodor Fasie avocat; în cercul Vașcăului, din cler: părintele Vasilie Pap, protopresbiter; dintre mireni: dnii Paul Fasie jude regesc și Dr. Georgiu Popa, asesor referinte la consistoriul din Arad.

„Biserica și școala.“

* (Capelani militari în rezervă.) Iuliu Suceava, Ioan Popa și Vasiliu Oana, toți trei preoți din arhidieceasa noastră, au fost de curînd denumiți de capelani militari clasa II-a în rezervă.

* Academia română a reales de președinte al ei tot pe dl Michail Cogălnicean, întrunind altfelu 9 voturi și dl Nicolae Cretzulescu. Ca președinte al secțiunii literare fu ales dl Iacob Negruzzi; al secțiunii istorice V. A. Ureche și al secțiunii științifice P. S. Aurelian.

Căt despre starea sanitară sdruncinată a dlui Michail Kogălniceanu diarele din România aduc sciirea înbucurătoare, că aceea e cu desăvîrșire res-tabilită.

* Concertul reuniunii romano-cato-lice de cântări bisericesti de aici arangiat Sâmbăta trecută în sala dela hotelul „Împăratul roman“ a dat o nouă probă, cumcă oraşul nostru în ceea ce priveşte arta muzicii vocale se face progres vedit pe di ce merge. Programul bogat și bine ales luând în considerare scopul reuniunii de a cultiva mai ales muzica bisericască a fost binişor executat dela cel dintăiu până la cel din urmă punct. Publicul asistent destul de numeros a fost încât-va satisfăcut. Doamna Hedwiga Hermann prin executarea pe clavier a piesei „Capricio“, a dovedit că are bună scoală musicală; aceeași trebuie se dicem și despre domnişoara Dietrich. Cu o deosebită plăcere a ascultat publicul „duett“ul de Reissiger, executat de tinerile dame sopraniste Luxbacher și Jahn, cari prin vocea lor sonoră au încântat publicul, încât au trebuit se apară pe bină de a doua oară, pentru de a curma aplausele.

Cântările de solo, executate de domni: Tomandi, profesor, și Winter de asemenea au lăsat impresiuni plăcute asupra publicului.

Succesele frumoase ale acestui concert în parte mare însă au de a se atribui dlui diriginte P. Hermann, care prin modul dsale de conducere al corurilor și al orchestului a dat dovezi, că este un probat măiestru în ale muzicii.

În fața acestor rezultate frumoase morale, credem, că și rezultatele materiale vor fi tot atât de mulțimitoare.

Apel.

Joboliu (Vizesgyau), 23 Aprile 1888. st. v.

Prea Stimate Dle Redactor! Diua de 14/26 Aprile a. c. este o di de tristă aducere aminte pentru

comuna noastră Joboliu, încât oamenii cei mai bătrâni dic, că nici dela moşii și strămoşii lor n'au au dit așa groaznică întâmplare în părțile acestea.

În amintita diuă la 4¹/₂ oare d. m. a venit de câtră meadăqi-apus un vifor cumplit, care mai toate casele din comună le-a descoperit, un graşd de 20 de stângini de lung al capitulului din Orade l'a ruinat de tot, dela calea ferată coperişul casii staţionale cu hornul cel de peatră tot l'a dus, o păduriță din apropiere mai toată o a devastat; dară ce e mai mult, turnul bisericii noastre din Joboliu dela piatră în sus l'a rupt și l'a aruncat pe coperişul bisericii, carea cu cerime cu tot o au sfărâmat și nimic.

Bietul popor, trist pentru pagubele suferite în edificiele sale proprii de o parte, ear de altă parte pentru biserică, că acum el a pierdut locul sfânt de coadunare, pentru de a se ruga lui Dumnezeu, ne pregătit la așa ceva n'are mijloace, pentru de a-și reedifica biserică, carea reedificare cere o sumă de 4000 fl. și patru mii de floreni v. a.

Din care cauză ne aflăm constrinși a recurge la marinositatea onoratului public din toate părțile pentru ajutoriu, rugându-Ve cu toată onoarea și pe Prea Stimat D-Voastră, ca să binevoiti a deschide, în coloanele foaiei „Telegrafului Român“ loc pentru oferte marinosoase, spre scopul reedificării bisericii noastre din Joboliu*).

Pentru comitetul parochial:

Georgiu Drimba,
paroch greco-oriental

*) Ofertele se primesc din partea redacțiunei noastre și cuitându-se, imediat se vor espeda pâr. G. Drimba.
Red.

Posta Redacțiunei.

Dlui „Caesar“. Întimpinări: D-voastre bucurosi dăm loc, cu atât mai vteros, căci prin frase sofistică nu se poate combate adevărul susținut de corespondentul nostru și în parte recunoscut și de D-voastră, Vă rugăm însă, ca să ne autorisați a Vă publica și numele, pentru-că astfel de întimpinări numai cu subscrierea autorului se pot publica.

Loterie

Mercuri în 9 Maiu n. 1888.

Sibiu: 57 58 43 21 48

Sâmbătă în 5 Maiu n. 1888.

Buda: 48 70 24 39 66

Bursa de Viena și Pesta.

Din 8 Maiu 1888.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Gaibin	5.95	5.94
Napoleon	10 03 ¹ / ₂	10.01
100 marce nemțesci	62.21 ¹ / ₂	62.10
London pe (poliță de trei luni)	126.80	126.80

Szám: 2151. 1888. polg.

[1830] 1—3

Hirdetmény.

Nagyteremi községe határtagsósága ügyében az elő-munkálatok megkezdése, nevezetesen a képviselőt rendezése működő-mérnök megválasztása s a költség előirányzat elkészítése végett **határidőül az 1888-ik évi Junius hó 26-ik napjának d. e. 9 oráját Nagyteremi községben a községi bíróság lakásához kitűztém**, s erre az összes érdekelteket s vállalkozó működő-mérnököt azon figyelmeztetéssel idézem meg, hogy a felek elmaradása a tárgyalás megtartását nem akadályozza. Erzsébetvároson, 1888 évi május hó 7-ik napján.
A kir. törvénytésék nevében.

Szenkovich Dénes,
eljáró bíró.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei“ Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poezie, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tra-tează cestiuni literare și științifice cu reflecșiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indiviorilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român“ Diariu bisericesc, scolesc și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2¹/₂—3¹/₂ coale; și publică portretele și biografiile arhierior și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștiia mulțime de predice pre Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și scrii cu preferința celor din sfera bisericască, scolescă și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrula esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura propriă:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românesce în vorbire și scriere învederită și apreată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesti la toate sârbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op. de cuvântări bisericesti întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sârbătoare, care arată timpul înțroducerei; fasele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiu-codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicahstru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schvartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Naratiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilarie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de recepte din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățămēntul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op. întogmit după lipsele scoalelor noastre în mēsură în care este acesta, pentru aceea il si recomandăm. mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năseud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprile 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op. aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16. Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op. — cuprindēnd compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de câtră preoți, învățători și alți cârturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scoala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesti foarte frumoase ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesti — frumoasă ilustrată, pentru pruncii scolare de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolare de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoareii de D-țeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 18—50